

Projekt

z dnia 16 marca 2020 r. zatwierdzony przez Zarząd
Powiatu Tarnogórskiego

**UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia ..... 2020 r.

w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Na podstawie art. 12 pkt 11, art. 40 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 511 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.²⁾) po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.³⁾)

**Rada Powiatu
uchwała:**

§ 1. Ustala się szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty, o której mowa w § 2 pkt 5.

§ 2. Użyte w uchwale określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.),
- 2) piecza zastępcza – rodzinna lub instytucjonalna opieka w rozumieniu ustawy,
- 3) dziecko – dziecko przebywające w pieczy zastępczej, osoba która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy,
- 4) osoba zobowiązana – rodzic biologiczny dziecka,
- 5) opłata – miesięczna opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w wysokości określonej na zasadach art. 193 ust. 1 ustawy,
- 6) należność z tytułu opłaty – wymagalna należność pieniężna,
- 7) dochód – kwota, o której mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111). Dochód ustalany jest na podstawie oświadczenia, o którym mowa w § 2 pkt 9, za wyjątkiem sytuacji, o której mowa w § 9. Pod uwagę brane są dochody osoby samotnie gospodarującej lub wszystkich członków wspólnego gospodarstwa z miesiąca poprzedzającego pozyskanie informacji od osoby zobowiązanej. W przypadku dochodu stanowiącego walutę obcą przelicza się go na złoty wg tabeli kursów średnich walut obcych Narodowego Banku Polskiego na dzień wydania decyzji administracyjnej ustalającej opłatę,
- 8) kryterium dochodowe – kryterium dla osoby samotnie gospodarującej lub dla osoby w rodzinie określone w sposób wskazany w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.),
- 9) oświadczenie – oświadczenie osoby zobowiązanej o jego sytuacji osobistej i dochodowej w związku z obowiązkiem ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

¹⁾Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano: Dz. U. z 2019r. poz. 1571, 1815.

²⁾Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano: Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 Dz. U. z 2019 r. poz. 924, 1818

³⁾Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano: Dz. U. z 2019 r. poz. 1570, Dz. U. z 2020 r. poz. 284.

§ 3. Umorzenie w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty lub odstąpienie od ustalenia opłaty następuje w drodze decyzji administracyjnej Starosty Tarnogórskiego, działającego na podstawie art. 194 ust. 3 ustawy.

§ 4. Umorzenie w całości, łącznie z odsetkami należności z tytułu opłaty następuje z urzędu w sytuacji, gdy spełniona jest jedna z poniższych przesłanek:

- 1) postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne i zostało umorzone,
- 2) osoba zobowiązana zmarła.

§ 5. Umorzenie w całości, łącznie z odsetkami należności z tytułu opłaty następuje na wniosek osoby zobowiązanej w sytuacji, gdy dochód osoby zobowiązanej nie przekracza lub jest równy 200% kryterium dochodowego oraz spełniona jest przynajmniej jedna z poniższych przesłanek:

- 1) osoba zobowiązana legitymuje się:
  - a) orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - b) całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
  - c) całkowitą niezdolnością do pracy,
- 2) osoba zobowiązana przebywa w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, szpitalu psychiatrycznym, hospicjum,
- 3) osoba zobowiązana jest całkowicie ubezwłasnowolniona.

§ 6. 1. Umorzenie w części, łącznie z odsetkami należności z tytułu opłaty może nastąpić na wniosek osoby zobowiązanej w przypadku, gdy uiszczył on nie mniej niż 30% należności z tytułu opłaty, a dochód osoby zobowiązanej nie przekracza lub jest równy kryterium dochodowemu oraz spełniona jest przynajmniej jedna z poniższych przesłanek:

- 1) osoba zobowiązana legitymuje się:
  - a) orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
  - b) częściową niezdolnością do pracy,
- 2) osoba zobowiązana sprawuje opiekę nad dzieckiem, którego dotyczy należność z tytułu opłaty.

2. Umorzenie w części może nastąpić tylko raz względem należności z tytułu opłaty za okres objęty wnioskiem, o którym mowa w ust. 1.

§ 7. 1. Dochód osoby zobowiązanej ma wpływ na wysokość umorzenia części opłaty. Wysokość częściowego umorzenia jest ustalana wg następującego wzoru:

$$WU = O - ZD$$

$ZD = (D - KDR) : LO$ gdzie: WU – wysokość umorzenia, O – opłata, ZD – zmienna dochodowa, D – dochód, KDR – 275 % kryterium dochodowego, LO – liczba osób w rodzinie, (w składzie rodziny uwzględnia się wszystkie dzieci umieszczone w pieczy zastępczej danego rodzica, w przypadku gdy osoba zobowiązana wchodzi w skład rodziny stanowiącej pieczę zastępczą, ustalając opłatę, dziecko uwzględnia się tylko raz).

2. Umorzenie (WU), o którym mowa w ust. 1 może jednorazowo nastąpić na okres nie dłuższy niż 3 lata od miesiąca wydania decyzji.

3. Wysokość umorzenia (WU), o którym mowa w ust. 1 zaokrąglana jest do pełnych groszy.

4. W przypadku, gdy wysokość umorzenia (WU), o którym mowa w ust. 1 dotyczy opłaty (O) za niepełny miesiąc, zmienna dochodowa (ZD) przeliczana jest proporcjonalnie do ilości dni objętych opłatą (O).

5. Zmiany dochodu osoby zobowiązanej w okresie objętym umorzeniem (WU), o którym mowa w ust. 1 nie wpływają na wysokość tego umorzenia, jeżeli łącznie nie przekroczyły 10% dochodu uwzględnionego przy ustalaniu wysokości umorzenia (WU).

6. W przypadku wspólnego gospodarowania osób zobowiązanych (tj. oboje rodziców biologicznych danego dziecka) do ustalenia wysokości umorzenia wystarczy oświadczenie którejkolwiek z nich.

7. W przypadku wspólnego gospodarowania osób zobowiązanych (tj. oboje rodziców biologicznych danego dziecka) wysokość częściowego umorzenia ustalana jest jednorazowo dla obojga osób zobowiązanych.

§ 8. 1. Odstąpienie od ustalenia opłaty następuje w sytuacji, gdy spełniona jest przynajmniej jedna z poniższych przesłanek:

- 1) dochód osoby zobowiązanej nie przekracza lub jest równy **275 %** kryterium dochodowego,
- 2) nieznane jest miejsce pobytu osoby zobowiązanej na podstawie:
  - a) przebiegu zameldowania,
  - b) informacji z Centralnego Zarządu Służby Więziennej,
  - c) informacji z właściwego ośrodka pomocy społecznej wskazującej, czy osoba zobowiązana przebywa pod adresem zgodnym z przebiegiem zameldowania,
  - d) informacji organizatora pieczy zastępczej,
  - e) informacji od drugiego rodzica biologicznego.
- 3) wysokość umorzenia określona zgodnie z § 7 ust. 1 niniejszej uchwały jest wyższa niż 99% ustalonej opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 4) wysokość umorzenia określona zgodnie z § 7 ust. 1 niniejszej uchwały jest wyższa niż 99,8% ustalonej opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 5) osoba zobowiązana jest:
  - a) niepełnoletnia,
  - b) całkowicie, bądź częściowo ubezwłasnowolniona,
  - c) bezdomna,
- 6) osoba zobowiązana przebywa:
  - a) w pieczy zastępczej po osiągnięciu pełnoletności,
  - b) w jednostce penitencjarnej,
  - c) w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, szpitalu psychiatrycznym, hospicjum,
- 7) osoba zobowiązana legitymuje się:
  - a) orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu znacznym,
  - b) całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
  - c) całkowitą niezdolnością do pracy,
- 8) osoba zobowiązana poniosła znaczne straty materialne w wyniku klęski żywiołowej lub zdarzenia losowego.

2. Odstąpienie od ustalenia opłaty może jednorazowo nastąpić na okres nie dłuższy niż 3 lata od miesiąca wydania decyzji z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w ust. 3.

3. Odstąpienie od ustalenia opłaty następuje na czas trwania przesłanki, o której mowa w ust. 1 pkt 5 lit. a oraz w ust. 1 pkt 7.

4. W przypadku wspólnego gospodarowania osób zobowiązanych (tj. oboje rodziców biologicznych danego dziecka) odstąpienie od ustalenia opłaty może nastąpić na podstawie oświadczenia którejkolwiek z nich.

§ 9. W sytuacji, gdy znane jest miejsce zamieszkania osoby zobowiązanej, lecz z przyczyn niezależnych od organu, o którym mowa w § 3 niniejszej uchwały, niemożliwe jest pozyskanie oświadczenia osoby zobowiązanej przyjmuje się, że prowadzi on samodzielne gospodarstwo domowe, a jej dochód to przeciętny miesięczny dochód osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok wydania decyzji ustalającej opłatę, wykazany w zeznaniu podatkowym.

§ 10. 1. Odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności z tytułu opłaty może nastąpić na wniosek osoby zobowiązanej w sytuacji, gdy spełniona jest przynajmniej jedna z poniższych przesłanek:

- 1) osoba zobowiązana poniosła znaczne straty materialne w wyniku klęski żywiołowej lub zdarzenia losowego,
- 2) osoba zobowiązana przebywa w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- 3) osoba zobowiązana przebywa w jednostce penitencjarnej.

2. Odroczenie terminu płatności następuje na okres nie dłuższy niż rok.

3. Rozłożenie na raty należności z tytułu opłaty następuje w ratach miesięcznych na okres nie dłuższy niż 24 miesiące.

4. Nieuiszczenie należności z tytułu opłaty w odroczonym terminie lub nieuiszczenie kolejnych 2 rat należności z tytułu opłaty powoduje po stronie osoby zobowiązanej obowiązek zapłaty w całości opłaty wraz z odsetkami za zwłokę, poczynwszy od dnia wymagalności opłaty.

§ 11. Do spraw wszczętych, a nie zakończonych z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, zastosowanie mają postanowienia niniejszej uchwały.

§ 12. Traci moc Uchwała nr LIII/411/2018 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 28 sierpnia 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt w pieczy zastępczej.

§ 13. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie

Realizując obowiązek określony w art.194 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przyjęto Uchwałę nr LIII/411/2018 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 28 sierpnia 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt w pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach stosuje od września 2018 r. wspomnianą powyżej uchwałę z 28 sierpnia 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt w pieczy zastępczej.

Realizacja zapisów uchwały w zestawieniu z dużą różnorodnością prowadzonych spraw w zakresie odpłatności rodziców biologicznych pokazała konieczność poprawy ściągalności należności z tytułu opłaty rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz doprecyzowania niektórych jej zapisów.

Należności oraz wpływy wynikające z odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w okresie ostatnich trzech lat wyglądały następująco (stan na 31 grudnia):

	2017r.	2018r.	2019r.
Należności rodziców	249.225,88 zł	1.166.732,48 zł	1.786.115,39 zł (w tym należności długoterminowe 888.798,52 zł)
Otrzymane dochody	20.323,87 zł	49.264,11 zł	46.373,72 zł
Należności, które pozostały do zapłaty	228.902,01 zł (w tym wymagalne 143.482,06 zł)	1.117.468,37 zł (w tym wymagalne 439.819,17 zł)	1.739.741,67 zł (w tym wymagalne 850.943,15 zł)

Wprowadzenie wspomnianej Uchwały nr LIII/411/2018 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 28.08.2018r. miało na celu zwiększenie liczby rodziców zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej poprzez obniżenie kryterium dochodowego. Ponadto zwiększyła się liczba rodziców biologicznych zobowiązanych do pełnej odpłatności ze względu na brak współpracy z tutejszym Centrum. W tych przypadkach, ze względu na brak możliwości zastosowania ulg zawartych w uchwale, konieczne było naliczenie pełnej opłaty.

Wprowadzenie uchwały miało m.in. na celu osiągnięcie większych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz objęcie większej liczby rodziców opłatą. Zostało to osiągnięte porównując lata 2017 i 2018, jednakże już w kolejnym roku dochody pozostały na poziomie 46 000,00 zł rocznie. Zwiększeniu uległa natomiast kwota należności wymagalnych o 296 337,11 zł w porównaniu do roku 2017 oraz w roku 2019 o kolejne 411 123,98 zł. Znaczącą część należności stanowią ustalone pełne opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ze względu na brak współpracy z PCPR.

Aktualnie zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy 72 rodziców. Z tego tylko 4 dokonuje regularnych wpłat a 5 jedynie nieregularnych. Ściągalność komornicza za pośrednictwem Urzędu Skarbowego jest niezwykle niska - komornicy dokonują średnio tylko kilku wpłat w ciągu roku za dwóch zobowiązanych. Niska ściągalność Urzędu Skarbowego wynika głównie z ograniczeń samej egzekucji administracyjnej w której egzekucji nie podlegają takie składniki dochodu jak: świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne oraz świadczenia z pomocy społecznej. Wspomniane składniki dochodu pozwalają, zgodnie z Uchwałą w 28 sierpnia 2018 r. na ustalenie w stosunku do rodzica opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej. Dlatego też koniecznym stała się zmiana definicji dochodu w projekcie Uchwały, tak aby dochód rodzica biologicznego przemawiający za ustaleniem opłaty pozwalał również na

skuteczną egzekucję. Rozwiązaniem jest oparcie dochodu o kwoty opodatkowane i wyłączenie z definicji dochodu świadczeń i dodatków nie podlegających egzekucji komorniczej.

Należności wynikające z odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019r. poz.869 z późn. zm.) stanowią niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym. Do egzekucji tych należności zgodnie z ww. ustawą mają zastosowania przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie działając zgodnie z Ustawą z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2019r. poz.1438 z późn. zm) w sytuacji nieuiszczenia ww. opłat wzywa zobowiązanego do zapłaty w postaci pisemnego upomnienia. W przypadku dalszego braku wpłaty wystawiany jest tytuł wykonawczy do Organu Egzekucyjnego, którym zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest Naczelnik Urzędu Skarbowego.

Corocznie PCPR zwraca się do Urzędów Skarbowych z zapytaniem o podjęte czynności egzekucyjne, jednakże Urzędy nie mają obowiązku odpowiadać na takie zapytania i często pozostają one bez odpowiedzi. Ewentualne odpowiedzi zawierają jedynie informację o „egzekucji w toku”.

Jedyną podstawę do ewentualnego umorzenia ww. należności stanowi wspomniana Uchwała nr LIII/411/2018 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 28 sierpnia 2018r. Zapisy Uchwały pozwalają na umorzenie w przypadku uzyskania decyzji o bezskutecznym postępowaniu komorniczym. W takim przypadku Organ Egzekucyjny umarza tytuł wykonawczy oraz obciąża dodatkowo budżet PCPR kosztami egzekucyjnymi. Najstarszy, będący w mocy, tytuł wykonawczy pochodzi z 2011r.

Kolejnym krokiem, który PCPR czyni aby ściągnąć wspomniane należności jest wpisanie informacji gospodarczej o powstałej zaległości do Biura Informacji Gospodarczych (zgodnie z z art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Wpisanie informacji o należności do BIG możliwe jest dopiero gdy powstały one za okres dłuższy niż 12 miesięcy. Z kolei, aby dłużnik mógł zostać wpisany do BIG, zgodnie z Ustawą z dnia 09.04.2010r. O udostępnianiu informacji gospodarczej i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. z 2019r. poz.681 z późn.zm.), jednostka zobowiązana jest wysłać ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do BIG. W przypadku braku dalszej wpłaty dłużnik zostaje wpisany do BIG.

Wpisanie informacji o zadłużeniu do BIG przekłada się na uniemożliwienie zaciągnięcia kredytu i innych zobowiązań finansowych co w praktyce okazuje się nieskutecznym czynnikiem motywującym do uregulowania należności. Jak dotąd w PCPR były tylko dwa przypadki wpłat po otrzymaniu ostrzeżenia.

Wpisanie informacji o należności do BIG oraz wystawienie tytułu wykonawczego do Urzędu Skarbowego wyczerpuje prawne możliwości egzekucji należności z tytułu opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W związku z powyższym konieczna jest zmiana zapisów wspomnianej Uchwały celem urealnienia ścigalności egzekucji komorniczej, ograniczenia wzrastającej kwoty należności wymagalnych oraz doprecyzowania niektórych innych jej zapisów. Najważniejsze ze zmian to:

- zmiana sposobu ustalania dochodu - jako definicję ujętego w § 2 ust. 6 uchwały dochodu przyjęto kwotę dochodu, o której mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz 2220 ze zm.). Jest to znacząca zmiana która w dłuższym okresie może przełożyć się na poprawę ścigalności należności z tytułu opłaty rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

- w §5 i §6 uchwały doprecyzowano przesłanki pozwalające na umorzenie w całości lub w części, łącznie z odsetkami należności z tytułu opłaty

- w §7 ust. 2 i w §8 ust. 2 wydłużono okres na który następuje częściowe umorzenie opłaty oraz odstąpienie od ustalenia opłaty do 3 lat,

- w §7 ust. 7 uchwały ustalono sposób wyliczania wysokości umorzenia w przypadku gdy rodzice gospodarują wspólnie. Zmiana wynika bezpośrednio z uwag Samorządowego Kolegium Odwoławczego zawartych w wydanych decyzjach.

- w §9 uregulowano sposób ustalania opłaty w stosunku do rodziców którzy nie podejmują współpracy z PCPR,

Kwestię wysokości zawartych w §7 ust. 1 i §8 ust. 1 uchwały kryteriów dochodowych stanowiących granicę poniżej której następuje odstąpienie od ustalenia od opłaty poddano pod obrady

Zarządu Powiatu Tarnogórskiego.

Powyższe zmiany mają na celu poprawę ściągalności należności z tytułu opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej poprzez wyeliminowanie składników dochodu nie podlegających egzekucji komorniczej dlatego też zasadnym jest przyjęcie przedmiotowej uchwały w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.